

Informacja w sprawie dotacji na realizację odwiertu geologicznego dla Fundacji „Lux Veritatis”

Szanowni Państwo!

Do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej kierowane są pytania, listy i apele dotyczące współpracy z Fundacją „LUX VERITATIS”, których autorami są osoby fizyczne, przedstawiciele mediów, a także organizacji i inicjatyw społecznych. Szczególną uwagę zwraca fakt wypowiedzenia umowy przez NFOŚiGW na dofinansowanie wykonania odwiertu geotermalnego w Toruniu.

Ponieważ niemal wszyscy autorzy nie znają istoty tego zagadnienia, a w swoich opiniach korzystają z argumentów, które często roz mijają się z faktami, zamieszczamy niezbędne informacje o historii tej umowy oraz o powodach jej wypowiedzenia.

Z uwagi na fakt, iż opinie w tej kwestii nadal budzą szereg emocji, załączone materiały opracowano w formie chronologicznego opisu wydarzeń i faktów, pozostawiając zarówno ich interpretację, jak i ocenę wyłącznie naszym Czytelnikom.

Informacja w sprawie dotacji dla Fundacji „Lux Veritatis” na realizację przedsięwzięcia pn:

„Prace geologiczne dla poszukiwania i wstępnego ustalenia zasobów eksploatacyjnych wód termalnych z utworów wapienia muszlowego lub liasu w Toruniu wraz z określeniem warunków hydrogeologicznych w związku z włączaniem wód do górotworu w interwale utworów wapienia muszlowego lub liasu w Toruniu — otwór TG1”

W styczniu 2007 r. Zarząd Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej podjął uchwałę o udzieleniu dofinansowania dla Fundacji „Lux Veritatis” w wysokości do 12 224 200 zł, na wykonanie jednego odwiertu poszukiwawczo - rozpoznawczego i prac badawczych Toruniu – otwór TG1. Uchwała o udzieleniu dotacji uwzględniała warunki projektowe określone w koncesji wydanej przez Ministra Środowiska z dnia 21 kwietnia 2006 r. oraz warunki finansowe wyspecyfikowane w arkuszu negocjacyjnym podpisanym przez przedstawicieli Stron. Uchwała ta została zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Narodowego Funduszu w lutym 2007 r.

Na podstawie w/w uchwał, w czerwcu 2007 r. Narodowy Fundusz zawarł z Fundacją „Lux Veritatis” umowę o dofinansowanie w/w przedsięwzięcia. Umowa ta, tak jak wszelkie umowy w tym przedmiocie zawierane przez Narodowy Fundusz, określała zakres rzeczowy projektowanego przedsięwzięcia (głębokość odwiertu, sposobu i materiałów uzbrojenia otworu oraz rodzaju prac badawczych), termin realizacji oraz formy zabezpieczenia prawidłowości wykonania umowy (wzajemny „in blanco” z klauzulą bez protestu).

Fundacja „Lux Veritatis”, pomimo zawarcia umowy dotacji i posiadania niezbędnych decyzji administracyjnych, nie wszczęła procedury wyłonienia wykonawcy i nie rozpoczęła realizacji ww. przedsięwzięcia w przewidzianym terminie. W dniu 3 sierpnia 2007 r. Fundacja zainicjowała natomiast proces renegotjacji warunków zawartej umowy, m.in. w zakresie zwiększenia dofinansowania na jeden otwór, początkowo o 9 306 700zł, a ostatecznie o 15 132 260 zł. (tj. z kwoty 12 224 200 zł do kwoty 27 356 460 zł) oraz w zakresie zmiany formy zabezpieczenia (z weksla własnego, na hipoteki ustanowione na gruntach i budynkach kompleksu akademickiego w Toruniu). Podwyższenie kosztów realizacji przedsięwzięcia Fundacja uzasadniała zmianą technologii (zastosowanie orurowania z włókna szklanego). W związku z negocjacją nowego zabezpieczenia w postaci hipoteki Fundacja przedłożyła operaty szacunkowe z wyceny nieruchomości w Toruniu, w których zawarta została informacja, że Fundacja jest właścicielem budynków szkolno – akademickich położonych na nieruchomości, mającej być przedmiotem hipoteki. Na bazie tej informacji co do stanu właścicielskiego, Fundacja została wezwana przez Narodowy Fundusz do przedłożenia odpisu z ksiąg wieczystych celem potwierdzenia swojego oświadczenia, że jest właścicielem budynków kompleksu akademickiego w Toruniu.

W dniu 26 października 2007 r. Zarząd Narodowego Funduszu podjął decyzję o zwiększeniu dofinansowania do wysokości 27 356 460 zł. Rada Nadzorcza Narodowego Funduszu z uwagi na wątpliwości, co do zasadności tak znacznego wzrostu kosztów i wysokości dotacji oraz ze względu na brak nowej koncesji na wykonanie prac badawczo - rozpoznawczych wg zweryfikowanego „Projektu prac geologicznych...”, na posiedzeniu w dniu 30 października 2007 r. nie zatwierdziła uchwały Zarządu dotyczącej zwiększenia dofinansowania.

W dniu 30 października 2007 r. Minister Środowiska wydał decyzję zmieniającą koncesję. W tym samym dniu, tj. 30 października 2007 r. Zarząd Narodowego Funduszu ponownie podjął uchwałę zwiększającą dofinansowanie o kwotę wnioskowaną przez Fundację, uchylając swoją poprzednią decyzję w tej sprawie. Wobec tego, że na dzień podjęcia uchwały przez Zarząd Narodowego Funduszu, Fundacja nie przedłożyła kompletu wymaganej dokumentacji uchwała podjęta została warunkowo i uzależniła podpisanie aneksu od dostarczenia Narodowemu Funduszowi m.in. dokumentu wykazującego prawo własności Fundacji do budynków kompleksu szkolno-akademickiego. Wyjaśnienie kwestii własnościowych było zasadnicze dla należytego ustanowienia zabezpieczenia (hipoteki) wypłaty kwoty dotacji.

Rada Nadzorcza Narodowego Funduszu zatwierdziła zwiększenie dofinansowania dla Fundacji dniu 6 listopada 2007 r., przy czym głosowanie w tej sprawie, zostało poprzedzone wymianą członka Rady Nadzorczej, o czym decydował ówczesny Minister Środowiska.

W dniu 15 listopada 2007 r. Narodowy Fundusz zawarł z Fundacją aneks do umowy dotacji. Aneks został zwarty pod warunkiem zawieszającym, w postaci dostarczenia Dotującemu (Funduszowi) przez Dotowanego (Fundacja) w terminie do 31 stycznia 2008 r. następujących dokumentów mających na celu:

1) wykazanie przez Dotowanego jego prawa własności do budynków kompleksu szkolno-akademickiego, co musi znaleźć odzwierciedlenie w odpisie postanowienia sądu o wpisie prawa własności do KW,

2) przedstawienie przez Dotowanego pisemnego oświadczenia Prowincji Zgromadzenia Najświętszego Odkupiciela (Redemptorystów) w Warszawie, że ustanowi hipoteki na nieruchomości, do której Prowincji przysługuje prawo użytkowania wieczystego.

Narodowy Fundusz, w terminie określonym w aneksie do umowy dotacji otrzymał dokument opisany w pkt. 2, natomiast nie otrzymał dokumentu wykazującego prawo Fundacji do własności budynków kompleksu. O niedopełnieniu warunku określonego w aneksie Fundacja „Lux Veritatis”

została powiadomiona przez Narodowy Fundusz na początku lutego br. Fundacja przyznała, że nie jest właścicielem budynków kompleksu szkolno-akademickiego.

W konsekwencji powyższego warunek ważności aneksu do umowy dotacji nie został spełniony. Dodatkowo, w trakcie weryfikacji dokumentacji dostarczonej przez Fundację, Narodowy Fundusz stwierdził, że zgodnie z wnioskiem Fundacji hipoteka została ustanowiona m.in. na działce, gdzie miały być prowadzone dotowane roboty wiertnicze, co mogło niekorzystnie wpłynąć na wartość nieruchomości. Okoliczność ta nie została uwzględniona w operacie szacunkowym przedłożonym przez Fundację, Narodowy Fundusz nie został powiadomiony, iż hipoteka będzie ustanowiona na gruncie, na którym została zlokalizowana inwestycja.

Pomimo określenia terminu wykonania robót w aneksie do umowy dotacji, Fundacja w drugiej połowie lutego 2008 r. ponownie zwróciła się z propozycją zawarcia kolejnego aneksu wprowadzającego zmiany polegające na przesunięciu terminu rozpoczęcia wiercenia z I kwartału na III kwartał br., wydłużeniu terminu realizacji przedsięwzięcia, przy utrzymaniu terminu rozpoczęcia prac przygotowawczych w I kw.br. i weryfikacji harmonogramu rzeczowo-finansowego. Fundacja poinformowała, że przyczyny zmian są spowodowane uwzględnieniem możliwego oddziaływania projektowanych prac na obszar ochronny „Natura 2000”. Pisma Narodowego Funduszu z prośbą o dostarczenie dokumentacji pozwalającej na zweryfikowanie zasadności kolejnych zmian w finansowaniu przedsięwzięcia pozostały bez należytej odpowiedzi ze strony Fundacji.

Wobec licznych wątpliwości co do prawidłowej realizacji umowy dotacji, w tym również wątpliwości co do w/w kwestii własnościowych oraz związanych z zabezpieczeniem wypłaty dotacji, Zarząd Narodowego Funduszu jako odpowiadający za prawidłowe wydatkowanie środków publicznych, po zasięgnięciu dodatkowo opinii zewnętrznej kancelarii prawnej, pod koniec maja br. uznał aneks do umowy za nieważny w całości, ze względu na nieważność zastrzeżonego w nim warunku zawieszającego – stosownie do art. 94 k.c. oraz podjął decyzję w przedmiocie wypowiedzenia ww. umowy w oparciu o fakt nie wywiązywania się Fundacji „Lux Veritatis” z obowiązków z niej wynikających polegających na nierealizowaniu przedsięwzięcia w umówionych terminach i nieskładania dokumentów i nieudzielania wyjaśnień.

Wypowiedzenie umowy zostało przesłane do Fundacji drogą pocztową, zgodnie z postanowieniami umowy dotacji. Zgodnie z życzeniem Fundacji, aby korespondencja dotycząca przedmiotowej sprawy wysyłana była nie tylko drogą pocztową, ale także i faksem, pismo wypowiedzające przedmiotową umowę zostało przesłane również za pośrednictwem faksu.

Przedstawiając powyższe, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dodatkowo uznał, iż wszyscy zainteresowani jak również potencjalni beneficjenci powinni mieć możliwość zapoznania się z warunkami dofinansowania i realizacji w 2007 r. porównywalnego odwiertu zlokalizowanego w obszarze Nizy Polskiego.

Wyszczególnienie	Toruń		Gostynin	
	wg umowy	wg aneksu	wg umowy	wg aneksu
Koszt (zł)	13.114.200	29.349.280	14.401.610	14.401.610
Dotacja (zł)	12.224.200	27.356.460	11.804.600	11.804.600
% udział NF w koszcie	93,21	93,21	81,97	81,97
Głębokość odwiertu (m)	3050 ± 10 %	2970 ± 10 %	2660±10 %	2734
Orurowanie	standard	standard I fiber glass (ok.400 m)	standard	standard z zabezpieczeniem antykorozyjnym HDPE (ok. 2000 m)

Inne informacje		
Data przyznania dofinansowania	30 styczeń 2007 r.	14 sierpień 2007 r.
Data zwiększenia dofinansowania	30 październik 2007 r.	Nie zwiększono dofinansowania
Data rozpoczęcia przedsięwzięcia, w tym wykonania odwiertu	luty/ marzec 2008 (rozpoczęto prace przygotowawcze, nie rozpoczęto wykonywania odwiertu)	sierpień/wrzesień 2007 (prace przygotowawcze i odwiert)
Zakończenie odwiertu		styczeń 2008
Termin rozpoczęcia prac ustalony w koncesji	do dnia 21.04.2008	do dnia 31.12.2007
Ważność koncesji	4 lata	3 lata
Zastosowany tryb wyłonienia wykonawcy	dialog konkurencyjny	przetarg nieograniczony
Minimalna wydajność zakładana (m ³ /h)	60	100
Wydajność uzyskana (m ³ /h)		120
Minimalna temperatura oczekiwana (°C)	60°C przy Q = 130 m ³ /h 85-90°C przy Q= 60 m ³ /h	60
Temperatura zarejstr. (°C)		84
Efekt rzeczowy przedsięwzięć	wariantowo: dokumentacja hydrogeologiczna przy pozytywnych wynikach prac geologicznych dokumentacja geologiczna przy negatywnych wynikach	dokumentacja hydrogeologiczna (pozytywne wyniki prac geologicznych)
Odbiorcy energii ciepłej	pensjonariusze WSKSiM	Miasto Gostynin

Z dostępnych ekspertyz i opracowań wynika, że pomoc z Narodowego Funduszu dla otworu w Toruniu w przeliczeniu na jednostkę wsparcia energii teoretycznie uzyskanej z odwiertu, wyniosłaby 60,99 [zł/TWh].

Na tle innych beneficjentów, dla których takie jednostki wsparcia wynoszą przykładowo:

29,42 [zł/TWh] dla miasta Duszniki Zdrój,–

24,47 [zł/TWh] dla Geotermii Podhalańskiej,–

8,03 [zł/TWh] dla Geotermii Stargard Szczeciński,–

6,99 [zł/TWh] dla Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Gostyninie,–

2,55 [zł/TWh] dla Geotermii Uniejów,–

jednostka wsparcia na wykonanie odwiertu w Toruniu jest największa w kategoriach absolutnych jak i w relacji dla planowanych efektów rzeczowych.

(*TWh – terawatogodzina – jednostka wielokrotna jednostki energii. 1 TWh = 10 9 kWh).